

**ILMIY ISH YOKI KURS ISHINGIZNI YANGILIK ELEMENTIGA
EGA BO'LISHIGA E'TIBOR BERING**

Alfraganus universiteti

Ijtmoiy fanlar fakulteti

Logopediya yonalishi

3 kurs talabasi

Turg'unboyeva Feruza

Shuxrat qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ilmiy ish va kurs ishlarida yangilik elementi (ilmiy yangilik)ning ahamiyati, ilmiy tadqiqot ilmiy qadriyatini qaror toptirishdagi o'rni va talabalarning ilmiy izlanish faoliyatida o'rgangan o'rni tahlil qiladi. Maqolada yangilik elementining ilmiy tadqiqot metodologiyasidagi ahamiyati, uni ta'minlash yo'llari va amaliy tavsiyalar keltiriladi.

Kalit so'zlar: Ilmiy ish, kurs ishi, yangilik elementi, metodologiya, ilmiy izlanish, tadqiqot, ilmiy yangilik.

**УБЕДИТЕСЬ, ЧТО ВАША ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ ИЛИ
КУРСОВАЯ РАБОТА СОДЕРЖИТ ЭЛЕМЕНТ НОВИЗНЫ**

Аннотация: В статье анализируется значение элемента новизны (научной новизны) в научных работах и курсовых работах, его роль в определении научной ценности научного исследования, а также роль студентов в научно-исследовательской деятельности. В статье рассматривается значение элемента новизны в методологии научного исследования, пути его обеспечения и даются практические рекомендации.

Ключевые слова: Научная работа, курсовая работа, элемент новизны, методология, научное исследование, исследование, научная новизна.

**MAKE SURE YOUR RESEARCH OR COURSEWORK CONTAINS
AN ELEMENT OF NOVELTY**

Abstract: *This article analyzes the importance of novelty (scientific novelty) in scientific papers and term papers, its role in determining the scientific value of research, and the role of students in research activities. The article examines the importance of novelty in scientific research methodology, ways to achieve it, and provides practical recommendations.*

Keywords: *Scientific paper, term paper, novelty, methodology, scientific research, study, scientific novelty.*

Ilmiy izlanishlarning asosiy maqsadi mavjud bilimlarni kengaytirish, mavjud muammolarga yangi yechim topish va ilmiy hamjamiyat uchun foydali g'oyalarni ilgari surishdan iboratdir. Shuning uchun har qanday ilmiy ish yoki kurs ishi nafaqat mavzu bo'yicha mavjud bilimlarni umumlashtirish, balki unga yangilik elementini kiritish orqali o'zining ilmiy ahamiyatini namoyon qilishi zarur.

Bugungi ta'lim jarayonida talabalar tomonidan bajariladigan kurs ishlari ham ilmiy faoliyatning dastlabki bosqichi sifatida qaraladi. Kurs ishida yangilik elementi mavjud bo'lsa, u nafaqat talabaning mustaqil fikrlash va tahlil qilish qobiliyatini rivojlantiradi, balki kelgusidagi ilmiy tadqiqotlar uchun ham muhim poydevor yaratadi. Shuningdek, bu jarayon talabalarni ilmiy metodologiya, mustaqil izlanish va tanqidiy tafakkurga tayyorlaydi.

Ilmiy ishda yangilik elementining mohiyati, ilmiy ishning eng muhim tarkibiy qismi bu yangilik elementidir. Chunki u tadqiqotning dolzarbligini, ilmiy va amaliy ahamiyatini belgilab beradi. Yangilik elementi quyidagi jihatlarda namoyon bo'lishi mumkin:

- Yangi nazariy yondashuvni ilgari surish.
- Mavjud ilmiy g'oyalarni qayta ko'rib chiqish va yangicha talqin etish.
- Amaliyotda qo'llash uchun yangi metod yoki texnologiya taklif qilish.
- Mavjud ilmiy muammo bo'yicha ilgari o'rganilmagan jihatlarni tahlil qilish.
- Yangi faktlar, dalillar yoki statistik ma'lumotlarni ilmiy muomalaga

kiritish.

- O'quv jarayonida qo'llash mumkin bo'lgan innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqish.

Yangilik elementini ta'minlash yo'llari, talaba yoki tadqiqotchi o'z ilmiy ishida yangilik elementini ta'minlash uchun quyidagilarga e'tibor berishi lozim:

- Mavzu tanlashda dolzarb masalalarga e'tibor qaratish.
- Ilgari o'rganilmagan yoki yetarlicha tahlil qilinmagan jihatlarni izlash.
- O'z tadqiqotini mavjud ilmiy adabiyotlar bilan solishtirib, farqli jihatlarni ko'rsatish.

- Tadqiqot metodologiyasida innovatsion yondashuvlardan foydalanish.
- Amaliyot bilan nazariyani uyg'unlashtirish va real hayotiy misollar bilan asoslash.

Ilmiy ish yoki kurs ishida yangilik elementining jismoniy holati, balki amaliy yordam ham xavfsiz holatga ega. Har qanday ilmiy tadqiqotning qimmatini uning hayotiy jarayonlarga tatbiq etish bilan bog'liq. Shu bois yangilik elementi tibbiy ilmiy ish real ta'lim jarayonida, ishlab chiqarish ishlab chiqarish, ijtimoiy faoliyatda yoki boshqa amaliy maydonlarda qo'llanishga ega bo'lishi kerak.

Masalan, ta'lim yangi metodik tavsiyalar ishlab chiqarish bo'lsa, ular oquv jarayonini yanada samarali yaratish yordam beradi. Pedagogik texnologiyalarni yangicha asosda qo'llash o'quvchilarining bilim jarayonini yengillashtirish va natijadorlikni tiklash. Shu bilan birga, yangilik asosida to'pistik ma'lumotlar ilmiylangan statistik ma'lumotlar uchun muhim manbani o'taydi, qabul qilish, ta'lim uchun muhim manbani o'taydi, qabul qilish, ta'lim uchun muhim manbani yaratishda daliliy asos sifatida xizmat qiladi.

Bundan tashqari, amaliy ilmiy ishning ijtimoiy foydasida ham namoyon bo'ladi. Talaba sifatida ishlab chiqarish yangi g'oya uslubiy ishlab chiqarish jamiyat hayotiga tatbiq etilganda, u moddiy hamjamiyat, balki keng foydalanish uchun ham foyda keltiradi. Demak, ishda yangilik elementi mavjud bo'lishi uning xavfsizligini amaliyotga qo'llash ilmiy tadqiqoti ochadi, bu esa ilmiy izlanishning qadriyatini yanada rivojlantirish.

Shu bois kurs ishlari va ilmiy tadqiqotda yangilik elementiga ega bo'lish bilan birga, undan amaliy foydali bo'lishi kerak.

Ilmiy ish yoki kurs ishida yangilik elementi tadqiqotning belgilovchisini qadrlayman. U orqali milliy mavjud bilimlar bo'yitiladi, balki kelgusidagi ilmiy izlanishlarga ham mustahkam poydevor yaratiladi. Yangilik elementi mavjud bo'lgan ilmiy ish talabning intellektual rivojlanishini chuqurlashtirish, uni mustaqil fikrlash va ijodiy ishlab chiqarishga undaydi, ishlab chiqarish, analitik resurslarni samarali talabning rivojlanishidir.

Shu bilan birga, ilmiy rahbarlar va pedagoglarning ishlashini ham talabalarga ilmiy ishni oddiy referat yoki umumiy tahlildan iborat emas, balki yangilik elementiga ega bo'lgan mustaqil izlanishdan tashkil topgan o'rgatishdan iboratdir. Bu ilmiy ilmiy va amaliy muammolarga yechim topishda talabalarni faollikka, innovatsion g'oya oldindan surishga hamda ilmiy tadqiqotlarni amaliyotga tatbiq etish yo'qotadi.

Demak, ilmiy ish yoki kurs ishi muvaffaqiyatining ilmiy tadqiqot mezonini uning qay darajada yangilik foni, mavjud ilmiy adabiyotlar o'zining farqli faoliyatini ko'rsatib berishi va ilmiy hamjamiyat hamda ta'lim amaliyoti uchun foydali ta'minlash bilan yordam beradi. Shu tufayli talaba va ilmiy rahbar hamkor yangilikni izlash va uni amaliy qo'llashga qaratilishi kerak.

ADABIYOTLAR

1. Xolmurodov, A. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2019.
2. Creswell, JW tadqiqot dizayni: sifat, miqdoriy va aralash usullar yondashuvlari. SAGE, 2018 yil.
3. Mamarasulov, R. Talabalarning ilmiy-tadqiqot rivojlanishi. Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
4. Umurzakov, B. Ilmiy ijod va tadqiqot madaniyati. Toshkent: Universitet, 2017.
5. Best, JW, & Kahn, QK, Ta'lim bo'yicha tadqiqot. Pearson, 2016 yil.